

ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਅ ਰਿਪੋਰਟਸ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਈਫੋਰ ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਆਈ

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਈਟੀਸੀ ਜਵਾਬਦੇਹ

ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 364-ਡੀ ਆਫ਼ 1953 ।

1956 ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X) ਸੈਕਸ਼ਨ 34-ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ-ਕਦੋਂ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ।

ਅਕਤੂਬਰ, 19, 24 ਮਾਰਚ, 1944 ਨੂੰ, ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੈਟਰਨਸ਼ਿਪ ਦੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ (1) ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮਤਭੇਦ ਸਨ ।

ਐਲ.ਐਲ.ਆਰ. 12 ਐਲ.ਜੇ. "196"

ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ । 7 ਅਗਸਤ, 1945 ਨੂੰ, 24 ਮਾਰਚ, 1944 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । 13 ਅਗਸਤ, 1948 ਨੂੰ, ਐਮ. ਐਸ. ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ । ਕੇ.ਐਸ. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 7 ਅਗਸਤ, 1945 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 24 ਮਾਰਚ, 1944 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ । , ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਕੇ.ਐਸ. ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.ਐਸ.

ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿਵਾਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਸੋਧਿਆ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਦਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਜੈਨ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 24 ਅਗਸਤ, 1953 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 44, ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈ.ਐਲ. ਤਨੇਜਾ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 11 ਫਰਵਰੀ, 1952

ਐਨ.ਐਸ. ਬਿੰਦਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਦਰਬਾਰੀ ਲਾਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ.-ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. J. ਕੀ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ।

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ 24 ਮਾਰਚ, 1944 ਨੂੰ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਡੀ.

ਭਾਈਵਾਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮਤਭੇਦ ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ. ਜੇ.- ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਈਵਾਲ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ. 7 ਅਗਸਤ, 1945 ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 13 ਅਗਸਤ, 1948 ਨੂੰ, ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਨੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਤੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੰਗ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ 7 ਅਗਸਤ, 1945 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਖਾਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੈਟਲ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਸੋਧਿਆ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ

ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਏਕ-ਇੰਗ, ਕੋਰਡ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਬਦਲਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ. ਸਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਥਿਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਬਸ ਇਹ ਹੈ। ਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 7 ਅਗਸਤ, 1945 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਲਈ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇ

7 ਅਗਸਤ, 1945 ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਲੀ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਸੰਚਾਲਿਤ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਮਾਂਡ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ (1) ਕੀ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ

ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਅ ਰਿਪੋਰਟਸ

ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਸੋਧਿਆ, ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ

ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਰੱਸੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਬਦਲਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ- ਸਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਥਿਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਬਸ ਇਹ ਹੈ. ਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 7 ਅਗਸਤ, 1945 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਲਈ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ

7 ਅਗਸਤ, 1945 ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਲੀ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ

ਸੰਚਾਲਿਤ

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਮਾਂਡ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ (1) ਕੀ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ

[VOL X]

7 ਅਗਸਤ, 1945 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ (2) ਕੀ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ 24 ਮਾਰਚ, 1944 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 19 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Name of Translator: Ms. Swati Nagpal